

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj:118-0-Rev-06-000 070
Banja Luka, 26. 5. 2006.**

U I M E N A R O D A

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić, Stevana Savića, Gorjane Popadić i Dragoslava Lukića kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I. S., sin S. iz J., sada nastanjen u M. G. zastupan po punomoćniku D. K., advokatu iz B. L., protiv tuženog JMDP E. RS-ZDP H. na V., M. G., zastupan po punomoćniku Z. K., radi poništenja rješenja i vraćanja na rad, odlučujući o reviziji tuženog, protiv presude Okružnog suda u B. L. Ž-194/03 od 12. 9. 2005. godine, na sjednici održanoj 26. 5. 2006. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Djelimičnom presudom Osnovnog suda u M. G. Rs-64/02 od 25. 12. 2002. godine poništena su, kao nezakonita, rješenja tuženog od 13. 9. 2001. i 28. 12. 2001. godine, kojima je određeno da tužitelj prestaje radni odnos, te naloženo tuženom da tužitelja vrati na ranije radno mjesto ili drugo koje odgovara njegovim stručnim i radnim sposobnostima uz povezivanje radnog staža u odgovarajućim evidencijama. Stavom drugim iste presude rečeno je da će se o dijelu zahtjeva koji se odnosi na isplatu naknade na ime izgubljene plate i o troškovima postupka naknadno odlučiti.

Presudom Okružnog suda u B. L. Ž-194/03 od 12. 9. 2005. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena djelimična presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog, povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se osporena presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

Tužitelj, u odgovoru, pobija navode revizije i predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

O izjavljenoj reviziji nije se izjasnio Repulički tužilac u smislu odredbe člana 390. stav 3. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", broj 4/77 do 35/91, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 14/94 i 32/94 – dalje: ZPP) koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostepene presude i koji se, u smislu odredbe člana 456. stav 1. sada važećeg Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05 – dalje: ZPPRS) ima primijeniti i u razrješenju ove pravne stvari.

Revizija nije osnovana.

Tokom postupka pokazalo se nespornim da je tužitelj rješenjem tuženog od 13. 3. 2001. godine raspoređen na poslove VKV električara za održavanje u H. počev od 19. 3. 2001. godine; da na ovom radnom mjestu nije počeo raditi; da je bio na bolovanju od 19. 3. 2001. do 30. 3. 2001. godine i od 14. 5. 2001. do 15. 5. 2001. godine, te da mu je bolovanje otvoreno 17. 5. 2001. godine nakon kojeg datuma se uredno javljao na Prvostepenu ljekarsku komisiju za bolovanje preko 30 dana i to 15. 6. 2001., 22. 6. 2001. i 06. 7. 2001. godine, s tim da se ovoj komisiji trebao javiti i 20. 7. 2001. godine što nije učinio. Direktor tuženog je, kod ovakvog stanja činjenica, donio rješenje broj 954/01 od 13. 9. 2001. godine o prestanku radnog odnosa tužitelju sa 18. 3. 2001. godine jer da nije opravdao izostanak sa posla osim za period od 14. 5. 2001. do 30. 6. 2001. godine koji je „pravdao doznakom D. Z. M. G. Protiv ovog rješenja tužitelj je izjavio prigovor 28. 9. 2001. godine koji je odbijen rješenjem Upravnog odbora tuženog broj Uo-04-186/01 od 28. 12. 2001. godine.

Iz ovako utvrđenog činjeničnog stanja jasno proizlazi da tužitelj nije pravdao izostanak sa posla za period od 01. 4. 2001. do 13. 5. 2001. godine, te za period od 20. 7. 2001. godine pa nadalje, te da su bili ispunjeni svi uslovi za otkaz ugovora o radu, u smislu odredbe člana 113. stav 1. tačka 1. u vezi sa članom 91. stav 1. tačka 8. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 38/00, 41/00, 47/02, 38/03, 66/03 – dalje ZR) tj. zbog neopravdanog izostanka sa posla, što predstavlja težu povredu radnih obaveza.

Međutim, u smislu odredbe člana 115. stav 2. ZR poslodavac može dati otkaz ugovora o radu zbog teže povrede radne dužnosti u roku od 30 dana od dana saznanja za povredu i za učinioca povrede.

U konkretnom slučaju tuženi je, kao poslodavac, za povredu radne obaveze, koju je tužitelj počinio neopravdanim izostajanjem sa posla, saznao davno prije donošenja osporenog rješenja o prestanku radnog odnosa.

Proizlazi to, suprotno tvrdnji revizije, iz rješenja direktora tuženog od 24. 7. 2001. godine iz čijeg obrazloženja se jasno vidi da je direktor tuženog (koji je donio i rješenje o prestanku radnog odnosa od 13. 9. 2001. godine) već tada znao za tužiteljev neopravdan izostanak sa posla.

Iz ovog razloga, zbog proteka zakonom ustanovljenog prekluzivnog roka iz spomenutog člana 215. stav 2. ZR, u kojem se moglo donijeti rješenje o otkazu ugovora o radu – rješenje tuženog o prestanku radnog odnosa tužitelju od 13. 9. 2001. godine, ukazuje se nezakonitim.

Protiv ovog rješenja tužitelj je izjavio prigovor 28. 9. 2001. godine.

Saglasno odredbi člana 104. stav 2. ZR tuženi je, kao poslodavac, o ovom prigovoru bio dužan odlučiti u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva, odnosno od dana kada je primio prigovor tuženog.

Zadnji dan ovog roka isticao je 28. 10. 2001. godine.

Nije sporno da tuženi u ovom roku nije odlučio o prigovoru tužitelja.

Spomenuta zakonska odredba ima imperativni karakter.

Izričito nameće obavezu poslodavcu da o zahtjevu radnika odluči u roku od 30 dana od dana postavljanja zahtjeva.

Istom odredbom je propisana i sankcija u slučaju da se ne izvrši ova obaveza, a ona se sastoji u tome da će se u tom slučaju smatrati da je zahtjev prihvaćen.

Navodi tuženog, istaknuti u reviziji, da je sindikalna organizacija, čije mišljenje je traženo, tek 07. 12. 2001. godine dostavila to mišljenje – nisu mogli produžiti spomenuti rok za odlučivanje o prigovoru jer poslodavac, shodno odredbi člana 215. stav 1. ZR, ne mora čekati na izjašnjenje sindikalne organizacije i dužan ga je razmotriti samo ako je ono dostavljeno prije donošenja konačne odluke.

Dakle, budući da tuženi, kao poslodavac, nije u zakonom predviđenom roku odlučio o prigovoru tužitelja, to se shodno naprijed izloženom ima smatrati da mu je udovoljio.

Iz prednjih razloga nižestepeni sudovi nisu pogrešno primijenili materijalno pravo kada su poništili sporna rješenja tuženog i nametnuli mu obavezu da tužitelja vrati na posao, pa je reviziju kao neosnovanu valjalo odbiti na osnovu odredbe člana 393. ZPP u vezi sa članom 456. stav 1. ZPPRS, s tim što će se u nastavku postupka odlučiti o preostalom zahtjevu o naknadi plate za sporni period, kao vida materijalne štete, koju eventualno, treba smanjiti za iznos zarade tužitelja, ostvaren na drugi način (koji spominje tuženi – prodaja cigareta), saglasno principu potpune naknade radi uspostave ranijeg stanja u imovini oštećenog, koja naknada međutim, ne može biti veća od stvarno nastale štete.

Predsjednik vijeća

Staka Gojković

Za tačnost otppravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić